

Міністерство освіти і науки України
Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського

ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД І СУЧАСНІСТЬ

**Матеріали
XXVII наукової конференції
здобувачів вищої освіти**

Випуск 40

Одеса – 2021

Іван побачив Юра при Палагні, злісно тримаючи в руках глиняну куклу, тицяв у неї пальцями то в живіт, то в голову. Ці дії стали поясненням, чому Іван був як не живий, то їсти не міг, то ходив наче не живий. Але Іван наче смерті не боявся, якимось байдуже ставився до цього, мовби хотів до Марічки скоріше. Кохана хлопця не залишила, прийшла до нього в образі нявки і покликала у ліс, до поки чугайстрик не прийшов. Та Іван знав що цей лісничок їси нявок то й затанцював з ним аби відволікти і врятувати кохану. Після таночка з чугайстриком Іван пішов далі за голосом коханої і упав у прірву, після чого помер.

Михайло Коцюбинський не забув пов'язати колорит гуцульського села, красу природи, та традицій народу, коли описував поховання Івана: «Тугий скруцак з рушника, мокрий і замашний, гатив з лускотом в спини направо й наліво. Від нього тікали, серед реготу й крику, перекидаючи стрічних, збиваючи пил і псуючи повітря. Поміст двигтів у хаті під вагою молодих ніг, і скакало на лаві тіло, трясучи жовтим обличчям, на якому усе ще грала загадкова усмішка смерті. На грудях тихо бряжчали мідяні гроші, скинуті добрими душами на перевіз. Під вікнами сумно ридали трембіти». [3, с. 36]

1. Горький М. М. М. Коцюбинський. Капрійські сюжети : Італійська проза Михайла Коцюбинського та Володимира Винниченка / [упоряд. В. Панченко]. К.: Факт, 2003. С. 3 - 496.
2. Колесник П. Й. Коцюбинський – художник слова. К.: Наукова думка, 1964. С. 3 - 534.
3. Коцюбинський М. М. Тіні забутих предків: Повість та оповідання. Львів: Каменяр, 1987. С. 3 - 159.

ТЕМА ОДЕССЫ В ТВОРЧЕСТВЕ ВИКТОРА БЕРШАДСКОГО

Пересунько П.

Виктор Арнольдович Бершадский (1916 – 1972 гг.) родился в Одессе. Поэт, член союза писателей Украины (1939 г.), участник Второй мировой войны, поэтому, в его творчестве немало произведений рожденных войной. Его первая книга – лиро-эпическая поэма «Одесса», посвященная героической обороне города от фашистских захватчиков, была издана в 1945 году. Поэт,

говоря о подвигах защитников Одессы, описывая местный колорит, выражает свою любовь к родному городу:

«...Есть слова у меня,
только их еще мало,
но зато и любовь моя – больше любви:
как в пожарах ты землю свою обнимала –
обнимаю горячие плечи твои...» [2, с. 259]

Две любимые темы поэта – Черное море и родной город-герой с его славным революционным и боевым прошлым. «Баллада о молчании» - одно из стихотворений, в котором рассказывается про героические подвиги молодого юноши-партизана Яши Гордиенко, который в шестнадцатилетнем возрасте был расстрелян немецко-румынскими захватчиками за подпольную деятельность;

«Прощай, Гордиенко!
Сквозь годы,
как будто из бронзы литье,
на все пьедесталы свободы
восходит Молчанье твоё.»[3, с. 36]

Недаром слово «Молчанье» написано с большой буквы, ведь будучи на допросе Яков не выдал ни одного члена своего отряда. Останки Якова Гордиенко захоронены на Алее Славы возле обелиска Неизвестному матросу.

Подвиги защитников города, Родины, чьи имена неизвестны, увековечены в «Песне о неизвестном матросе»:

«Акации в парке опять расцвели,
где встал обелиск величавый.
И курс на Одессу берут корабли –
на вечный огонь её славы.»[3, с. 86]

Хотя поэт родился и жил в трудное время, писал он не только о войне. Сквозь строки его поэзии читатель словно видит красоту моря, слышит плеск волн и вдыхает свежий соленый воздух. По словам Виктора Бершадского море всеми красками и запахами хлынуло на него еще в юности. Он говорил, что где бы он ни был, море звало его, манило и влекло. Так же он любил моряков: «поле их деятельности, вернее, море их деятельности». [4, с. 3].

Любил поэт и одесские улицы. В стихотворении «Проспект Гагарина» он написал:

« – Гагаринский проспект! Кому сходить?
Я посмотрел налево.
За оградой
цвела сирень, похожая на пламя.
И улица стремительной ракетой,
казалось, уходила прямо в космос...» [1, с. 58]

Читая эти сточки, сразу представляешь себе теплый весенний день, старый одесский грохочущий трамвайчик и непередаваемый аромат сирени. Вообще,

Вообще создаётся впечатление, что у Виктора Арнольдовича Бершадского есть строки, посвященные каждому уголку Одессы.

Поэзия Виктора Бершадского повествует читателю, что Одесса для поэта – это город-герой, который имеет богатую историю и красивую архитектуру, город с множеством акаций и морским запахом, это город в котором живут веселые и жизнерадостные люди.

-
1. Бершадский В. А. Марсианка: Стихи. Одесса: Маяк, 1974. 79 с.
 2. Бершадский В. А. Одесса: отрывок из поэмы. Одессе посвящается: Город-герой в художественной литературе. Одесса: Маяк, 1971. С 259 - 260.
 3. Бершадский В. А. Оранжевое небо: Стихи. Одесса: Маяк, 1968. 103 с.
 4. Бершадский В. А. Солнце на мачтах: Стихи. Одесса: Маяк, 1962. 135 с.

ОБРАЗ «НОВОЇ ЖІНКИ» У ТВОРАХ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Фу В.

В другій половині ХІХ століття зароджується феміністичний рух, що означав передусім боротьбу за рівноправ'я прав жінок і чоловіків, крім того право жінок працювати, вчитися та право жінкам вступати в університети. В цей період створювалися феміністичні угруповання. І до одного з таких угруповань належала Ольга Юліанівна Кобилянська.

Можна стверджувати, що Ольгу Кобилянську вважали своєю українські феміністки, адже слова з її доповіді стали для них гаслом – «Бути сама собі ціллю». «Бути передовсім собі ціллю, а опісля або стати для одного чимось величним на всі часи, або віддатися праці для всіх. Боротися за щось найвище, сягаюче далеко поза буденне щастя. Такий мій ідеал Свобідний чоловік із розумом – це мій ідеал». «...Будучина жіноча лежить в їх руках. Нехай озброюється кожна по можності, відповідно до обставин, а зброя їх яка чиста, яка сильна, як варто по неї сягнути!» Ніби своєрідним маніфестом ідеї «нової» жінки послуговують слова зі щоденника: «Бувайте здорові й розглядайте мене як психологічну загадку». [4, с. 114]

О. Кобилянська кинула виклик домінуючій чоловічій традиції, бо відчувала себе спадкоємницею зрілої традиції «жіночої літератури», маючи своїми попередницями Марка Вовчка і Ганну Барвінок, Олену Пчілку та Наталю Кобринську. «Літературний образ жінки ХІХ століття – «покритки»,